

По-п'яте, при здійсненні перевезень небезпечних вантажів мають місце ризики, дослідженню яких в цивілістиці не приділено достатньої уваги, – відповідно ризики і безпека здійснення цивільних прав потребують врегулювання. Договір перевезення небезпечних вантажів набуває додаткових рис алеаторності, оскільки ризик завдання шкоди і її розмір при перевезенні небезпечних вантажів зростають.

По-шосте, наявність та рівень фактів завдання шкоди при перевезеннях небезпечних вантажів свідчить про неефективність існуючого механізму правового регулювання цивільних правовідносин в цій сфері. То ж існує потреба у виробленні ефективного механізму.

По-сьоме, відсутній механізм відшкодування шкоди внаслідок масового делікту чи екологічної катастрофи, а, відповідно, учасники цивільно-правових відносин потребують охорони та захисту своїх прав.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № № 40–44. – Ст. 356.
2. Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від 06.04.2000 р. № 1644-III // Відомості Верховної Ради України від 14.07.2000–2000 р. – № 28. – Ст. 222.
3. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / О. В. Березюк, М. С. Лемешев. – Вінниця: ВНТУ, 2011. – 204 с.

УДК 347 (043.2

Зубрицька О. В., старший викладач,
Харківський аерокосмічний університет
ім. Жуковського, м. Харків, Україна

Шевчук Т. О., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ВПЛИВ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН НА УКРАЇНСЬКЕ ЦИВІЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Цивільне право в Україні не ізольоване від цивільного права зарубіжних країн. Воно взаємодіє з ним, зазнає його впливу і, в свою чергу, впливає на нього та взаємно збагачується. Вивчення зарубіжного цивільного права здійснюється на підставі порівняльного методу. На цій базі в Україні формується наука порівняльного цивільного права як частина міжгалузевої дисципліни порівняльного правознавства. Порівняльно-правові дослідження передбачають вивчення не лише правових норм та інститутів, а й судової практики та доктрини інших країн [1, с. 37]

Загалом, порівняльно-правовий аналіз зарубіжного цивільного права відіграє важливу роль у законодавчій та правозастосовній діяльності, у міжнародно-правовій практиці при підготовці й тлумаченні міжнародних правових актів та при взаємовідносинах між державою у приватно-правовій сфері.

Міжнародно-правовий досвід показує, що будь-яка доцільна правова реформа, запроваджена в одній країні, обов'язково повторювалася з деякими модифікаціями в іншій. Так було, наприклад, з рецепцією французького цивільного кодексу, англійського акта про чеки. Потрібні реформи ми спостерігаємо сьогодні і щодо ряду інститутів в Україні.

Законодавча практика України також сприймає досвід (як позитивний, так і негативний) зарубіжних правових доктрин і законодавства. Так, правові акти про акціонерні товариства готувалися з урахуванням зарубіжного акціонерного та іншого законодавства. Яскравим прикладом використання позитивного нормотворчого зарубіжного досвіду є також прийняття нового Цивільного Кодексу України [3, с. 51].

Сьогодні важко обійтися без обміну досвідом. Тим більше, що правові системи різних країн виявляють все більшу схильність до зближення, певної уніфікації, що, зокрема, спрощує міжнародні стосунки, дає можливість гармонізувати національні галузі права.

Уніфікація в сфері приватного права також потребує вивчення цивільного права зарубіжних країн. Створенню уніфікованих актів передують ретельна підготовча робота, порівняльні дослідження відповідного нормативного матеріалу багатьох країн з метою встановлення як схожих положень, так і відмінностей, відносно яких необхідно досягти єдності. Прикладом уніфікації цивільних норм шляхом укладення міжнародно-правових актів можна назвати Конвенцію ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р [1, с. 38].

Важливою характеристикою цивільно-правових систем країн, економіки яких базуються на ринкових принципах, є те, що вони дуже близькі, оскільки спираються на однакові начала *bona fides* (добрі нрави) та свободи особистості. З переходом України на ринкові засади її цивільне право поступово трансформується у приватне право громадянського суспільства, принципів положення якого однакові для всіх країн світу. Тому сьогодні цивільне право зарубіжних країн стає для нас більш зрозумілим, а його вивчення набуває особливого значення на шляху інтеграції України в європейський та світовий правовий простір. Взаємовплив та взаємодія цивільного права України та зарубіжних країн створює сучасну мозаїчну картину цивільного права світу [1, с. 24].

Також наслідком взаємодії вітчизняного цивільного права з іноземним є застосування останнього суб'єктами цивільних правовідносин з іноземним

елементом, судовими та арбітражними органами України. Наприклад, відповідно до постанови Вищого Господарського Суду України права і обов'язки сторін по зовнішньо торгівельній угоді визначаються за законами місця її укладення, якщо інше не встановлено погодженням сторін [2].

Взаємодія вітчизняного і іноземного цивільного права відбувається і у таких формах, як надання іноземній правовій нормі значення юридичного факту (наприклад, урядовими постановами можуть встановлюватися обмеження щодо громадян держав, в яких передбачено спеціальні обмеження цивільної правоздатності громадян України) або вступ іноземної правової норми передумовою акту правозастосування (наприклад, іноземним громадянам надається певний статус при умові взаємності). В усіх цих випадках необхідно звертатися до іноземного права. Нормам вітчизняного цивільного права також надається юридичне значення за кордоном. З науково-пізнавального боку вивчення зарубіжного цивільного права дозволяє теоретично осмислити провідні закономірності його розвитку, краще засвоїти своє національне цивільне право.

Отже, роблячи висновок, хочемо підкреслити, що порівняльне цивільне право розширює науковий світогляд, підвищує правову культуру юриста, є формою розвитку міжнародних відносин, сприяє процесам узгодження та адаптації законодавства в рамках відповідних інституціональних об'єднань.

Література

1. Боброва Д. В., Дзера О. В., Кузнецова Н. С. Цивільне право: підручник для студентів юрид. вузів та факультетів. – К. : Вентурі., 1997. – 544с.
2. Постанова Вищого Господарського Суду України від 07.02.2006 р. № 43/888
3. Цивільне право України: Підручник: у 2-х кн. / О. В. Дзера (керівник авт..кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін.; За ред. О. В. Дзери, Н. С.Кузнецової. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – 615 с.

УДК 340.1 (043.2)

Іваненко О. В., к.ю.н., доцент,

Бондаренко Р.В., студент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДУАЛІЗМ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Актуальність дослідження юридичної відповідальності зумовлена, насамперед, тим, що перехід від зобов'язальної недемократичної системи правового регулювання, яка залишилась у спадок з радянських часів і тривалий час панувала у нашій країні, до дозвільної демократичної системи правового